

Kommunstyrelseförvaltningen

Månadsuppföljning april 2016

Omvärld

Tillväxten i svensk ekonomi sticker ut om man jämför med andra länder i Europa och Norden. Tillväxten var 3,8 % 2015 och spås¹ bli nästan lika hög 2016. Det kan jämföras med euro-länderna som ligger på halva den ökningen och de andra nordiska länderna som ligger ännu lägre.

Befolkningen i Sverige beräknas öka med 590 000 personer, eller sex procent, mellan 2015 och 2019, majoriteten är utlandsfödda. Men prognosen är osäker och beror på hur många som kommer till Sverige och hur stor del av dessa som får uppehållstillstånd och när de får det. Effekten på kommunernas ekonomi har inte varit så stor ännu eftersom staten står för finansieringen under asyltiden. Kommunernas resultat 2015 var 12,2 miljarder kronor vilket motsvarar 2,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det är ganska nära det genomsnittliga resultatet de senaste tio åren och över den nivå på två procent som man brukar säga utgör god ekonomisk hushållning.

De goda resultaten 2015 beror på att skatteunderlaget vuxit samt även på grund av flera statsbidrag, till lärarlöner, bemanning äldreomsorgen och förskolan m.m. Utbetalningen från AFA-försäkring på totalt 3,5 miljarder kronor påverkar givetvis också resultatet. Sveriges kommuner och landsting (SKL) ser mycket stora kostnadsökningar 2016, på 8,8 % att jämföra med 2015 då det var 5,7 %. Skatteunderlaget växer inte i samma takt utan ökar 5,0 %, i nivå med 2015. Trots detta ser man att resultatet inte bör påverkas nämnvärt eftersom staten täcker upp en stor del av kostnadsökningarna 2016 och 2017. Åren därefter ser dock mörka ut enligt SKL. Sysselsättningen ökar inte i samma takt samtidigt som de demografiska behoven fortsätter öka och ansvaret för nyanlända förs över på kommunerna från staten då dessa fått uppehållstillstånd. För att klara ett resultat på 1 procent krävs åtgärder eller skattehöjningar på 46 respektive 61 öre för åren 2018 och 2019.

¹ Regeringens vårproposition 2016.

Kommunstyrelseförvaltningen

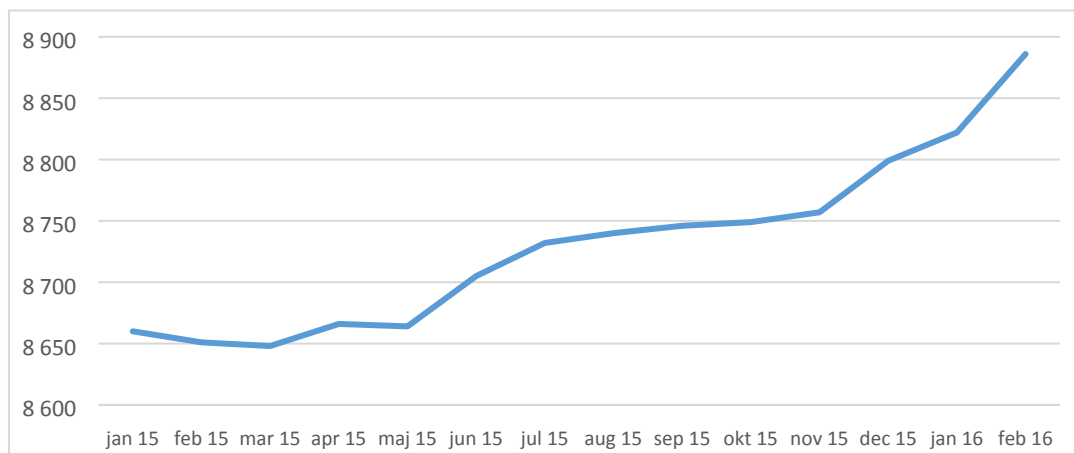
Sjuhäradskommunerna gjorde alla goda ekonomiska resultat 2015, med ett snitt på 1 742 kr/inånare. (För 2014: 901 kr/invånare.) Bollebygd placerade sig tvåa medan Svenljunga visade starkast och Vårgårda svagast resultat.

I slutet av april redovisade Sveriges kommuner och landsting en ny skatteprognos och en preliminär beräkning av kostnadsutjämnningen 2017. Skatteprognosen innebar en nedrevidering av tidigare prognos

(februari 2016). Orsakerna som anges är svagare utveckling av arbetade timmar samt att BNP inte växer i den omfattningen man prognosticerade i februari. Denna nya prognos innebar för Bollebygds del ca 1,5 mnkr lägre skatteintäkter 2016 och 4,0 mnkr lägre 2017, än vad prognosen i februari visade.. Den preliminära kostnadsutjämnningen 2017 innebär för Bollebygds del en minskning med 96 kr per invånare eller ca 0,9 mnkr.

Övergripande kommunen

Befolkningsutvecklingen

Antal invånare var per februari 8 886 stycken. Det är en ökning med 87 stycken jämfört med december. Det är det inrikes flyttnettot som i första hand förklarar ökningen.

Personalstatistik

Sjukfrånvaro, nämnder	Jan-april 2015	Jan-april 2016		
	Totalt	Totalt	Kvinnor	Män
Bildnings- och omsorgsförvaltningen	8,3	10,2	10,5	8,3
Kommunstyrelseförvaltningen	6,1	4,9	5,3	4,1
Samhällsbyggnadsförvaltningen	4,2	3,7	5,2	2,5
Kommunen totalt	7,9	9,5	10,1	6,8

Sjukfrånvaron ökade under årets första fyra månader från 7,9 % till 9,5 %. Som framgår i tabellen nedan ökade såväl långtidssjukfrånvaron, över 60 dagar, samt sjukfrånvaron i de olika ålderskategorierna.

Sjukfrånvaro, tid och åldrar	Jan-april 2015	Jan-april 2016		
	Totalt	Totalt	Kvinnor	Män
Sjukfrånvaro (%)	7,9	9,5	10,1	6,8
Sjukfrånvaro ≥ 60 dagar (%)	39,5	43,8	46,7	24,6
Sjukfrånvaro ≤ 29 år (%)	6,0	6,9	5,4	11,2
Sjukfrånvaro 30-49 år (%)	8,1	10,1	11,0	6,0
Sjukfrånvaro ≥ 50 år (%)	8,5	10,0	11,0	4,7

Anställda	jan-april 2015			jan-april 2016		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal tillsvidareanställda	505	432	73	549	464	85
Antal visstidsanställda	78	57	21	70	53	17
Antal timavlönade (timmar)	27 019	25 027	1 991	39 776	29 346	10 430
Antal timavlönade PAN (timmar)	5 465	3 385	2 080	4 089	2 287	1 802
Övertid/fyllnad/mertid (timmar)	4 027	3 441	585	3 170	2 484	686
Andel tillsvidareanställda m. heltid (%)	79,6	78,2	87,7	84,0	82,1	94,1

Antalet tillsvidareanställda har ökat och uppgår till 549 stycken vilket motsvarar en ökning med 8,7 % jämfört med samma period föregående år. Antalet visstidsanställda har minskat, emellertid ökar antalet timavlönade (vikarier). En anledning till ökningen är den ökade sjukfrånvaron.

Andelen tillsvidareanställda med heltid har ökat från 79,6 % till 84,0 %.

Ekonomi

Belopp i mnkr	2016						2015
	jan - april			helår			helår
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall prognos	Budget	Avvikelse prognos	Utfall
Verksamhetens intäkter	27,0	30,8		93,0	92,5		89,3
Verksamhetens kostnader	-167,6	-170,0		-517,0	-510,0		-480,6
Avskrivningar	-6,1	-6,2		-18,3	-18,6		-16,7
Jämförelsestörande post	0,0	0,0			0,0		2,6
Verksamhetens nettokostnader	-146,7	-145,4		-442,3	-436,1		-405,3
Skatteintäkter	135,6	135,4		406,8	406,0		385,7
Generella statsbidrag och utjämning	20,2	19,6		59,3	59,0		45,2
Finansiella intäkter	0,0	0,0		0,3	0,0		0,4
Finansiella kostnader	-0,5	-2,8		-5,1	-8,5		-4,5
Resultat efter skatteint. och finansnetto	1,2	6,8			20,4		21,3
Extraordinära poster							
Resultat	8,6	6,8	1,8	19,0	20,4	-1,4	21,3

Resultaträkning totalt hela kommunen

Resultatet till och med april är 8,6 mnkr, emellertid saknas ännu en del poster, framförallt på kostnadssidan, bedömningen i nuläget är att resultatet för helåret kommer ligga i intervallet 18 – 20 mnkr. Resultatet är något sämre än det som prognosticerades i februarirapporten. Anledningen är bland annat att Sveriges kommuner och landsting i sin senaste prognos nedreviderat förväntade skatteintäkter 2016 – 2019.

Prognosen förutsätter att merparten av de 12,0 mnkr som budgeterades som ofördelade medel tas i anspråk, hittills har 3,0 mnkr fördelats till bildnings- och omsorgsnämnden.

Medel avsatta för löneökningar (7,5 mnkr) är ännu inte utfördelade per nämnd/ verksamhet. De allra flesta löneavtal är dock klara och ligger på en nivå runt 2,8 – 3,0 %. Kommunals avtal återstår, där ligger de centrala avtalen högre än övriga.

Vilket framgår under respektive nämnd förväntas underskott inom bildnings- och omsorgsnämnden samt överskott inom kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden. Det

totala resultatet för nämnderna förväntas i nuläget hamna runt – 4,4 mnkr, detta balanseras i viss mån upp av något högre skatteintäkter än förväntat samt överskott på räntenettet i och med den fortsatt låga räntenivån.

Nämnd	2016			
	<i>Utfall nettokostnad jan-april</i>	<i>Budget nettokostnad helår</i>	<i>Prognos nettokostnad helår</i>	<i>Avvikelse progn-budget helår</i>
Fullmäktige	-810	-2 979	-2 979	0
Kommunstyrelsen	-15 532	-54 135	-53 235	900
Bildnings- och omsorgsnämnden	-121 746	-335 398	-341 198	-5 800
Samhällsbyggnadsnämnden	-8 592	-29 151	-28 651	500
Summa nämnder	-146 680	- 421 663	-426 063	-4 400

Investeringar t o m april

Belopp i tkr

Investering	Belopp
Exploatering Tyftet	991
Övriga exploateringar	218
Va-plan	49
Gula Huset, handpenning	350
Bergvärme Råssa	137
Bergvärme Krafthuset	174
Bollebygdskolan	16 912
Övervakningssystem Va	162
Va- återinvesteringar	463
GC –väg Lokes väg	65
Ny IT-plattform	2 245
Summa	21 766

Den mest omfattande investeringen, Bollebygdskolan, har till och med april 2016 genererat utgifter på totalt 44,4 mnkr. Kommunfullmäktige beslutade i slutet på april om inköp av Gula Huset och stationshuset. I sammanställningen ovan redovisas endast hittills utbetalt, dvs handpenningen avseende Gula Huset.

Likviditet

Likviditeten uppgick 2016-04-30 till 57,5 mnkr, att jämföra med 59,2 mnkr vid årsskiftet.

Därutöver är

6,0 mnkr placerade i aktieindexobligationer enligt fastställd finanspolicy samt 4,5 mnkr som andel i Kommuninvest. På motsvarande sätt som upplåning ligger likviditeten för närvarande med negativ ränta, i genomsnitt -0,3 % första kvartalet 2016. Diskussion pågår bland Sjuhärads kommuner om möjligheter att placera likviditet med garanterad avkastning. Med fortsatta utbetalningar för färdigställandet av Bollebygdskolan beräknas likviditeten successivt att minska.

Kommunstyrelsen

Verksamhet	2016				2015
	Utfall nettokostnad jan-feb	Budget nettokostnad helår	Prognos nettokostnad helår	Avvikelse progn-budget helår	Utfall Nettokostnad helår
Politisk vht	-729	-2 494	-2 494	0	-2 369
Näringsliv o konsument	-13	-542	-542	0	-481
Miljö-hälsa	-16	-470	-470	0	-188
Räddningstjänst och totalförsvär	-2 548	-7 824	-7 824		-6 886
Skolskjutsar	-2 054	-9 259	-8 509	750	-7 469
Färdtjänst	-646	-2 110	-1 960	150	-1 145
Kollektivtrafik	0	-82	-82	0	
Gemensamt	-6 290	-23 418	-23 418	0	-21 622
Facklig	-328	-700	-700	0	-806
Pers främj åtgärder	-127	-1 000	-1 000	0	-846
IT	-2 671	-5 686	-5 686	0	-6 012
Företagshälsovård	-126	-550	-550	0	-398
Summa	-15 532	-54 135	-54 135	900	48 222

Belopp är i tkr.

Utfall: Till och med april har 15,5 mnkr förbrukats vilket är lägre än normal förbrukning jan – april. Anledningen är en viss eftersläpning på vissa poster, t ex skolskjutsar. IT ligger med en hög förbrukning beroende på byte av IT-plattform.

Prognos: I nuläget görs samma bedömning som i föregående prognos att skolskjutsar och färdtjänst kommer generera överskott i storleksordningen 900 tkr sammantaget.

Bildnings- och omsorgsnämnden

Ekonomi

Verksamhet	2016				2015
	Utfall nettokostnad jan-april	Budget nettokostnad helår	Prognos nettokostnad helår	Avvikelse progn-budget helår	Utfall Nettokostnad helår
Förskola	-15 951	-45 187	-45 287	-100	-50 649
Fritidshem	-5 023	-13 329	-13 529	-200	-13 951
Grundskola F-9	-30 952	-84 371	- 84 471	-100	-66 652
Gymnasieskola	-14 302	-34 967	-35 567	-600	-33 699
Vuxentutb	-449	-2 220	-1 920	300	-1 978
Fritid/kultur	-1 746	-7 838	-7 838	0	-7 282
Äldreboende	-7 038	-36 157	-34 057	2 100	-31 931
Hemtjänst o korttid	-7 610	-22 292	-22 492	-200	-19 861
Hemsjukvård mm	-3 970	-12 600	-13 100	-500	-12 952
Funktionsnedsättning	-10 990	-34 122	-34 722	-600	-27 014
IFO	-14 525	-21 509	-28 009	-6 500	-24 872
Måltid och lokalvård	-6 439	-18 150	-18 150	0	-18 056
Gemensamt	-2 753	-2 655	-2 055	600	-23 998
Summa	-121 746	-335 397	-341 197	-5 800	-332 895

Belopp är i tkr.

Tabellen ovan visar i tur och ordning: nettokostnaderna för perioden, budgeten för dessa för hela året, var förvaltningen tror att man hamnar i nettokostnad för helåret och vilken avvikelse som då uppstår. Sista kolumnen visar nettokostnaden föregående år.

Budgeten för nämnden bygger på den befolkningsprognos som låg till grund för budgetbeslutet i kommunfullmäktige i juni 2015. Avvikelser från den ska regleras i årsbokslutet 2016 genom att medel flyttas till/från den ofördelade budgeten hos kommunstyrelsen. I prognoserna ovan är denna reglering INTE medräknad då det råder en relativt stor osäkerhet.

Prestationsregleringen (50 procent) mellan nämnden och den ofördelade budgeten hos kommunstyrelsen redovisas i texten nedan för varje verksamhet.

- Förskolan prognostiserar ett visst underskott. Underskottet kommer till viss del ifrån köpt verksamhet vilket verksamheten inte kan styra över. Den största orsaken till underskottet är att verksamheten drar över gällande lönekostnader. Till stor del kompenseras detta med prestationsreglering. Kostnader för månadslöner har ökat i enlighet med målet om ökad grundbemanning, ändå har timlönekostnaden också stigit.

I prestationsreglering från KS avseende jan-april skall verksamheten tillföras 982 tkr.

- Fritidshem prognostiserar ett underskott. Underskottet kommer till viss del ifrån köpt verksamhet. Den största orsaken till underskottet är att verksamheten drar över gällande lönekostnader. Kostnader för månadslöner har ökat i enlighet med målet om ökad grundbemanning, ändå har timlönekostnaden också stigit.
I prestationsreglering från KS avseende jan-april skall verksamheten tillföras 80 tkr.
- Grundskolan och förskoleklass prognostiserar ett visst underskott som beror på att verksamheten har högre personalkostnader än budgeterat. Både kostnader för månadslöner och timlöner har ökat. Det är lägre kostnader för köpt verksamhet som räddar verksamhetens prognostiserade resultat.
I prestationsreglering från KS avseende jan-april skall verksamheten tillföras 128 tkr.
- Gymnasieskolan prognostiserar ett underskott till följd av högre kostnader för köpta platser i än budgeterat. Prognosen är dock något osäker då en viss del av kostnaderna som inkommit i avser hela vårterminen.
I prestationsreglering från KS avseende jan-april skall verksamheten tillföras 241 tkr.
- Vuxenutbildningen prognostiserar ett visst överskott för år 2016. Verksamheten har haft lägre kostnader för köpt verksamhet än budget.
- Fritid/kultur prognostiserar ett nollresultat för år 2016. Verksamheten totalt följer budget tom april. Verksamheten bibliotek går minus och detta till följd av högre kostnader för inköp av media och förbrukningsmaterial än budget. De övriga verksamheterna visar ett positivt resultat enligt prognos och hjälper därför upp underskottet från biblioteken.
- Prognosen för särskilt boende för äldre är positiv totalt sett. Det är en låg beläggning på framförallt demensboendet, vilket väntas fortsätta. Fyra av dessa är dock fyllda genom försäljning som sker till Härryda kommun. I dagsläget finns sammanlagt nio tomma lägenheter på särskilt boende. På korttiden är det fullbelagt. En anpassning av bemanningen pågår. Verksamheterna har målsättning att minska timanställda och istället ha månadsvikarier, för att öka stabilitet. Vid en fortsatt beläggning under budget kommer en återbetalning av prestationsersättningen krävas motsvarande 1,1 mkr. Detta är inte medtaget här, eller i prognosen totalt för nämnden.

- Hemtjänsten har något färre brukare och utför något färre timmar jämfört med 2015. Per april är prognosen negativ, verksamheten ska delta i ett pilotprojekt "Lifecare" för översyn av utlagda/planerade timmar.
- Eftersom en hel del förändringar har gjorts i organisationen mellan åren är det svårt att jämföra de olika delarna inom äldreomsorgen med 2015. Slår man ihop det så ser man dock att prognosen för de totala kostnaderna för särskilt boende, hemtjänst och hemsjukvård hamnar relativt nära föregående års. Om volymerna minskar, vilket det i nuläget ser ut som, så har det skett en kvalitetshöjning eller minskad effektivitet, allt annat lika
- Funktionshinderverksamheten har en negativ prognos på -600 tkr. Detta trots kommunstyrelsens beslut att tillföra 3,0 mnkr i ökad budget. Verksamheten har fått ett antal nya beslut och har tvingats köpa platser även inom Serviceboendet. Pågår utökning av personal för att möta det ökade behovet, samt att få till stånd fler boende i egen regi.
- Individ- och familjeomsorgen har en stor negativ prognos för helåret på -6,5 mnkr. Främsta orsaken är sex fler köpta placeringar än vad som budgeterats, totalt -4,6 mnkr i underskott. Total kostnad väntas bli ca 9,1 mnkr, vilket är över kostnaden 2015. Flera placeringar avslutades vid slutet av 2015 och enheten fick budget utefter de ärenden som då var aktuella, vilket gjorde att budgeten minskades till 2016. Övrigt underskott består av personal, diverse övriga kostnader och arvoden till familjehem. Flyktingverksamheten beräknas i nuläget klara budget, men det finns osäkerheter.
- Måltid och lokalvård prognostiserar ett nollresultat för år 2016. Måltid går plus, liksom lokalvård. Detta räddar upp verksamheten för Bollegårdens restaurang som gör ett minus.
- I raden "Gemensamt" ingår de gemensamma verksamheter såsom vissa lokaler, personalkostnader m.m. samt nämndverksamheten.

Åtgärder syftande till ett nollresultat för året.

I enlighet med de ekonomiska styrprinciper som fastställts av Kommunfullmäktige, 2015-10-29 § 156, ska nämnd senast det andra nämndsmötet efter det att prognos om negativt resultat presenterats ta beslut om åtgärder syftande till att ett nollresultat för året uppnås.

Bildnings- och omsorgsnämnden prognosticerade i februariuppföljningen ett minusresultat, -5 300 tkr. För april prognosticerar bildnings- och omsorgsnämnden ett ökat underskott, -5 800 tkr. Utifrån Kommunfullmäktiges beslut vad gäller prestationer skall nämnden få/betala 50 % av under/överstigande prestation. Det innebär att resultatet efter reglering av prestationer beräknas bli -5,5 miljoner kronor.

Underskott finns inom verksamheterna fritidshem, gymnasieskola, hemtjänst, hemsjukvård, individ och familjeomsorg, funktionsnedsättning. Följande åtgärder föreslås;

Inom samtliga verksamheter skall antalet timanställningar minimeras. Månadsanställd personal skall i högre utsträckning täcka upp vid frånvaro.

Fritidshem visar ett underskott det beräknas kunna hämtas hem under året genom höstens volymökningar.

Gymnasieskolan prognosticerar ett underskott. Det är kopplat till en ökning av Introduktionsprogrammet som skett i och med fler ensamkommande barn. Underskottet bör kunna hanteras inom ram då vuxenutbildningen prognosticerar ett överskott.

På äldreboendet har ett utvecklingsarbete påbörjats kring schemaläggning som är tydligare detaljstyrt. Det förväntas ge effekt på organisationsnivå framförallt kvalitativt men också på sjukfrånvaron. En översyn av lokalutnyttjandet på Bollegården genomförs för att kunna arbeta mer effektivt. I dagsläget finns sammanlagt nio tomma lägenheter på särskilt boende. På korttiden är det i dagsläget fullbelagt. Verksamheten planerar att samordna all demensvård även exempelvis växelvård på avdelningarna för demensboende.

Hemtjänsten påbörjar ett utvecklingsarbete med planerade/utlagda timmar för att få tydligare kontroll av resursutnyttjandet.

Funktionsnedsättning har ett underskott som är kopplat till att verksamheten tvingas köpa platser utanför kommunen till mycket hög kostnad. Där är planerade åtgärder att bygga egna boenden i kommunen.

Individ- och familjeomsorgen har en stor negativ prognos vad gäller sex fler köpta placeringar än vad som budgeterats, totalt -4,6 mnkr i underskott. Bildnings- och omsorgsnämnden ser

inte att de placeringarna kan avslutas under året. Nämnden begär tilläggsanslag för den posten.

Samhällsbyggnadsnämnden

Verksamhet	2016				2015
	Utfall nettokostnad jan-april	Budget nettokostnad helår	Prognos nettokostnad helår	Avvikelse progn-budget helår	Utfall Nettokostnad helår
Nämnden	245	721	721	0	813
Fys. teknisk planering	1 742	7 931	7 931	0	4 950
Gator och vägar	2 887	7 536	7 536	0	7 475
Parker	963	2 732	2 732	0	2 878
Idrottsanläggningar, bad	25	123	123	0	160
Miljö- och hälsoskydd	472	1 811	1 811	0	1 525
Bostadsanpassning	268	1 254	1 254	0	654
VA	2 013	1 719	1 719	0	1 337
Avfall	-284	87	87	0	-538
Gemensamt, fastighet	-388	3 457	2 957	500	512
Gemensamt, övrigt inkl fordon	649	1 780	1 780	0	3 753
Summa	8 592	29 151	28 651	500	23 519

Utfall: Till och med april saknas alltjämt en hel del poster, t ex saknas en del intäkter inom VA. Anledningen till att budgeten för gemensamt är lägre än utfall 2015 beror på att en del kostnader flyttats till verksamheten fysisk och teknisk planering.

Prognos: Även om det bara gått fyra månader kan man konstatera att kapitalkostnader (räntor och avskrivningar) under gemensamt, fastighet inte kommer uppgå till de budgeterade kostnaderna, därför prognosticeras ett positivt resultat på 500 tkr. En osäkerhetsfaktor är bland annat bostadsanpassning, även om utfallet till och med april inryms inom budget har ett flertal ärenden aktualiserats den senaste tiden.

